

[Transcript] Dagens Eko / Så blev Beyoncé störst i världen

Hej, du lyssnar på nyhetspaddan Dagens Eko. Nu börjar vi.

Magret, kan hon bli större än så här, Beyoncé?

Går det att bli större än Beyoncé är just nu? Hon är störst i världen.

Det här är Dagens Eko med Lena Nordlund. I dag om hur artisten Beyoncé blev störst i världen. 50 februari i år på Grammigalan i Los Angeles.

När artisten Beyoncé får pris för bästa R&B-låt är hon inte där.

Har hon blivit så blassig och fått så många priser att hon struntar i att komma? Nej.

Den bästa sidan av Grammigalan i LA är trafiken. Beyoncé är på väg.

Det här är en honom.

Vi är vinnande i historien idag.

Det här är en rekord för de flesta Grammigalan i hela tiden.

Hon har också flest nomineringar i världen.

Hon tar sig med händerna mot hjärtat. I sky höga Silver Sandale får hon hjälp att gå upp för trappan mot scenen.

Hon försöker hålla tillbaka känsl och gråten och det är tydligt att hon tar det in i ögonblicket.

Tack så mycket. Jag försöker inte vara så emotional.

Vad inleds i Stockholm idag när vi tar det från början? Varifrån kommer den här superstjärnan egentligen?

Beyoncé föddes 1981 i Houston, Texas. Enas pappa var försäljare, mamma, frisör.

Hon hade en ganska så klassisk medelklass tillvaro där i amerikanska söder.

Ganska tidigt visste hon att hon älskade att sjunga och uppträda.

I amerikanska söder var det mycket talang, jakter och tävlingar.

Familjens projekt blev Beyoncé's Song och Dansk.

Som blev en Song och Dansk artist tidigt?

Ja, väldigt tidigt. Jag brukar titta på ett klipp mellan 1999 och 2000 där Beyoncé är bara 18 år.

Men där Destiny's Child äger världen med låten Say My Name.

De har Beyoncé's pappa som manager och de är inbokade på.

Det är massa turner, det är massa tv-uppträdan, den är massa intervjuer.

Men ett av de här klippen sticker ut så mycket.

När de uppträdde med Say My Name är de fyra tjejer, men Beyoncé är helt plötsligt.

Det är som att hon tar ett kliv fram och tar över.

Och börjar sjunga Say My Name Beyoncé.

Det är kul att titta på den scenen nu, det känns som att det är där Beyoncé föddes som den artist hon är idag.

Vem blir hon då?

Hon lämnar Destiny's Child 2006, egentligen för att hon inte har tid med Destiny's Child.

För då har hon redan börjat släppa musik på egen hand.

Hon har släpp till en solo, platta och lagom till att hon släpper sin andra så är hon en fenomen.

Man förstår att gruppen har varit en språngbräda för henne att ta över totalt.

Om Destiny's Child gjorde väldigt utpräglad R&B så är Beyoncé som soloartist.

Hon börjar ta några kliv in i poppen.

Det här är ju under några år där hon släpper låtar som Crazy in Love, Irreversible Baby Boy.

Det här är så verk som kommer att vara helt odödliga.

Hon blir mycket mer en mainstream artist, hon blir mycket mer kommersiell och lite mer

[Transcript] Dagens Eko / Så blev Beyoncé störst i världen

bombastisk.

Trumor, det är blåsorcastrar, det är storslaget.

Och 2012 får Beyoncé kritik från ett oväntat håll.

Det är intressant när det kommer kritik från sångaren, skådespelaren men också aktivisten Harry Bellafonte.

Harry Bellafonte var ju en av de allra största när jag var liten på 60-talet.

Han var gigantiskt stor. Vad handlar det om?

Han riktar kritik mot specifikt Beyoncé och hennes man, JC.

Han undrar varför de inte använder sina enorma plattformar, sina underhållningsplattformar för att berätta om

medborgarhetsrörelsen, vad den svarta befolkningen går igenom.

Jag tror att han till och med uttrycker sig i termen, varför berättar ni inte vår historia?

Som han har gjort?

Precis, som han har gjort.

Hur reagerar hon på det?

Hon blir lite tagen på sängen, känns det som.

Hon kanske inte riktigt har reflekterat över sig själv som en person som ska prata om de här sakerna.

Hon berättar att hon visst är engagerad på olika sätt.

Hon donerar pengar till olika grupper och så vidare.

Men jag tror inte att hon hade förstått riktigt att det här är någonting som hon kan prata om och ska prata om.

Så det händer ju någonting med Beyoncé som artist efter 2012.

Till exempel så börjar hon prata väldigt mycket om feminism i sin musik.

Någonting som idag kanske inte känns som någonting spektakulärt eller kontroversiellt.

Men på den tiden, när hon var den största kommersiella kvinnliga artisten, folk var ju chockade.

Jag tänker också väldigt mycket på hennes uppträdande på Super Bowl 2016.

Super Bowl är alltså finalmatchen i amerikansk fotboll.

Och den mest sända grejen i TV i hela USA.

Ja, halva befolkningen sitter i soffan framför TVen och tittar på Super Bowl.

Därför är ju den här halvtids-showen en perfekt arena för en artist som Beyoncé.

Hon är ju en otrolig dansare, har alltid ganska så avancerad koreografi.

Hon har bombastiska låtar.

Men när hon väl då gäst uppträder på Coldplay's gig 2016, så är det väldigt många som blir förvånade.

Det som händer är ju att man ser Beyoncé omringad av dansare, klädda, men i svart skinn.

De är klädda som svarta pantrarna, aktivistgruppen i 60-talet.

Beyoncé är klädd i också svart läder.

Det ser nästan ut som att hon har patronbälten.

Hon är sur.

Hon är allvarlig och har någonting att säga snarare än nu är jag här och ska underhålla er.

Det är väldigt synkroniserat.

[Transcript] Dagens Eko / Så blev Beyoncé störst i världen

Det är medvetet.

Det är aggressivt.

Det är mycket pyro samtidigt som de stampar ner i det här gräset.

De bildar ett stort X under den tidpunkt för kanske som en blinkning till Malcolm X.

Det osar av symbolik och referenser till den svarta medborgare att rörelsen.

Tidigare har hon släppt formation som har lite tagit kritiker på sängen för den är väldigt politiskt laddad.

Det är kraftfullt.

Det är så mycket energi att man nästan känner de här pyroflammorna när man bara tittar på TV.

Och vad blir det för reaktion?

Det är många på högerkanten i USA som tycker att Uppdragandet är direkt olämpligt.

De tolkar det som polishat.

Det är många av hennes fans som blir helt till sig och andra sidan tycker att det här är helt fantastiskt.

Det är en ny bejön som man ser och man vill bara se mer av det här.

Men det är ju ett kontroversiellt framträdande där och då.

Tittar man på det nu i efterhands så kanske man inte skulle reagera på samma sätt.

Med tanke på hur vanligt det är för svarta artister i USA att kommentera samhällsfrågor.

Framför allt att prata om Black Lives Matter-rörelsen.

Men då var det någonting ganska unikt.

Men fansen hänger alltså med. Hon har väl väldigt speciella fans?

Hennes fans kallas för, de kallas själva för en behive.

Jag skulle säga att de är mer en organism som följer efter Beyonce vad honen gör.

De älskar nästan allt hon gör.

De är väldigt på personer som inte gillar Beyonce.

Kritiker som ger henne kanske gymna recensioner.

Hon brukar oftast få ganska bra recensioner om det.

Nån som vågar ytterligare något negativt så är de där i grupp digitalt.

Skriver i kommentarsfält. De kan också höra av sig då i grupp.

På mail till recensioner är det många som har vittnat om det i USA.

Beyonce behöver sin behive, men behive behöver att Beyonce levererar och återuppfinner sig själv och kommer med någonting nytt som de kan reagera på.

De är liksom som en sorts bisvärm.

De är, nästan bokstavligt talat en bisvärm.

Om vi bortser från det politiska i det här framträdandet om det nu går själva numret.

Det är ju helt, de är så samköda. De dansar i högklackade kängor på gräs

utan att halka efter alla de här dansarna.

Hon måste ha jobbat otroligt.

Och det är väl det som jag skulle säga är det unika med Beyonce som artist.

Det är ju att när hon bokar den typen av gig,

alltså jag ska uppsträda in för halva USAs befolkning på TV, då repar hon varje dag ett år.

Det finns ingenting som lämnas till slumpen. Hon handplockar varje dansare.

Hon ser till så att utförandet blir exakt så som hon har tänkt sig.

Och då är det allt från pyroteknik till själva musiken.

[Transcript] Dagens Eko / Så blev Beyoncé störst i världen

Det är en perfektionist som man ju, jag tycker man känner igen det från, man har sett det hos Michael Jackson, hos Prince, den typen av storslagna popartister. Fast i det här fallet så handlar det om kortare än tre minuter själva just det här numret. Och jag tror att det kanske är ännu viktigare då att det blir perfekt, om det är bara ett trevligt. Jag tycker det var väldigt intressant att se dokumentären om hennes spelning på Coachella Festivalen i Kalifornien.

2018 var ju hon den första svarta kvinnliga artisten som fick headliner den festivalen, en väldigt, väldigt stor grej.

Och då gör hon en dokumentär som visar hur hon förbereder de här, de två gig då som hon gör. Och då håller de ju på i ett års tid.

Och sen där hon sitter tillbaka lutad i en regissörsstol där hon har flera hundra personer framför sig. Det är band, det är dansare, det är choreografer och hon är ganska så, men otrevlig. Man ser att hon är svettig, man ser att hon är trött, man ser att hon är irriterad, hon har en stor caps över ansiktet för att kanske inte visa hur slit hon är under de här fabrielserna. Och hon pekar med hela handen. Man får se hur hon är som chef.

Man förstår ju då att hon har hela sitt team runt lillfingret och det är viktigt för henne att styra, ställa och kontrollera så att det blir utfördigt och blir så som hon har tänkt sig.

Så hon är hård mot sig själv men också lika hård mot de andra?

Ja, men kanske som hennes pappa var, mot henne.

Verkligen.

Nu har Beyoncé redan varit artist i över 30 år. Vad är det som gör att hon fortfarande är på toppen? Jag tror att det handlar mycket om den här kombinationen av det hårda arbetet.

Jag tycker också att det är spännande att hon vågar byta genre.

Hon har testat lite country, hon har testat lite rock, hon har testat R&B, soul, gospel, pop.

Och nu då senaste albumet visar sig vara dansmusik, disco.

Jag tror att det är det som gör att det fortsätter gå bra för henne, att hon vågar satsa lite och man känner också att hon lägger ner hela sin skäl och hela sin kropp i att det ska bli intressant, spännande och säga någonting.

Nu kändes det som att hon också flörtade med sådana som mig.

För jag hörde staten på tidernas bästa disco-dänga, I Feel Love med Donna Summer i en låt. Det tycker jag är ett ganska bra exempel på varför det fortsätter gå bra för henne, att hon då har de här perioderna där hon går tillbaka i arkiven.

Senaste skiva en renaissance är ju en hyllning till diskon, till dansmusiken, till hbtq, communityn. Och det har ju blivit verkligen såhär att hon har tagit steget fullt ut till att bli en gajkål.

Det är den 21 januari i år.

Och invigningen av ett gigantiskt lyxhotell i Dubai, turistlandet där homosexualitet är förbjudet. Ett jättefyverkeri bränner av runt den stora scenen som vilar på ett vattenfall, men stilliserad sol i fonden.

I Solen stiger en majestätisk bionsel långsamt upp i någon sorts rökdimma.

Året är utsläppt med perfekta vågor.

På hennes rygg fälls det ut som gula ängla vingar och de fladdrar i den varma kvällsvinden.

Hon och Solen omges av säkert hundra dansare i röda, glitterande långklänningar.

Det är första gången på fyra år hon gör ett liv framträdande.

[Transcript] Dagens Eko / Så blev Beyoncé störst i världen

Och man kanske skulle förvänta sig att hon öppnar med någon av låtarna från sitt senaste superhyllade album.

Men istället kommer den gamla klassiken At Last, den som Etta James gjorde stort för mer än 60 år sedan.

Under en timslånga konserter spelar hon inte scenen ända låt från den senaste skivan Renaissance. För skivan som hyllar HBTQ i världen går inte att framföra här i förenade Arabemiraten.

Watching the popstar perform in a place where it's illegal to be gay, has not sat right.

Are people like Beyonce in a position to take a stand? They absolutely are.

And so the question is, should Beyonce have performed there?

Varför gör hon den här?

Din bra fråga. Jag tyckte det var en liten risk för Beyonce som artist att samtidigt ha den här skivan Renaissance ute

som är bara fylld av HBTQ-referenser och den är tillägnad ett community som inte ens får existera. Hon är på toppen nu, men det är halt där uppe.

Det är halt och det blåser. Jag tror att hon hör kritiken, jag tror att hon förstod den innan.

Men jag undrar hur hon ska tänka framåt för när man har en så stor fänggrupp som den här.

Jag tror att hon förstod den innan, men jag undrar hur hon ska tänka framåt.

För när man har en så stor fänggrupp som den här bisvärmen som hon har, det är inte kul om de helt plötsligt vänder sig mot den.

Och jag tror att det är det som är hennes största utmaning framöver.

Att göra alla rätt. Och jag menar, det är svårt för en vanlig människa att göra alla rätt.

Men Beyonce är ju den typen av artist och person som måste göra alla rätt.

Hon är ju fortfarande en svart kvinna i ett underhållningsuniversum där hon är under lup.

Vi får se hur det går för henne där uppe på toppen.

Hon slog rekord på Grammy-galan med 32 grammis, men det är ändå ni inte får.

Hon fick inte Grammy för årets album och då kan man tänka, vad spelar det för roll?

Hon har i anslaget rekord, hon har en massa Grammy hemma.

Men det är just den Grammy som man spekulerar i att Beyonce vill ha allra mest.

Det har nästan blivit som ett återkommande skämt inom musikbranschen.

Okej, ger man inte Grammy till Beyonce för årets album snart så kommer hon kanske lägga ner.

Hon kommer aldrig sätta sin fot på Grammy-galan.

Så man undrar ju om det är kanske den kategorin som får henne att vilja fortsätta.

Man vet inte. En perfektionist vill ju ha alla rätt.

Hon kommer att fortsätta till att hon får den Grammy?

Kanske så är det det hon gör och fortsätter till att få årets album Grammy.

Tack så mycket, Margret.

Beyonces världsturné 2023 startar i Sverige, i Stockholm.

Folk från hela världen reser för att vara med på turnéstarten.

Och till exempel amerikaner kan tycka att det är världresan eftersom konserbiljetterna där är dubbelt så dyra.

Det var allt från Dagens Eko. Vi hörs igen imorgon.

Programledare Lena Nordlund, gäst Margret Attladottir, producent Elin Romelotto och ljudmixen gjordes av Elin Hagman och Ludvig Jansson.